

pihlad, ubalehed, kilbukad jt., kuna umbekasvamist soodustavad: hundi-nuiad, kalmused, kõrkjad, rood jt. Pilliroogu ja kõrgast on paljudes järvis (Nõuni, Mõrtsuka, Nüpli, Torni, Käärrike j. m.). Käärrike järve põhjas on suurel hulgal sinirohelist süldisarnast vetikat (*Nostoc praniforme* Ag.) ja vesisammalt. Pühajärvega ühenduses oleva Neitsijärve mudane põhi on suurelt jaolt kaetud tiheda heinaga — mändvetikatega, mille läbi umbekasvamine kiiresti edeneb.

Loomad. Kiskjaist esinevad alaliselt vaid vähemad: rebane, nirk ja tuhkur, närijaist — jänes ja orav, kuna hundid alles viimasel ajal Vastse-Otepääs nähtavale ilmusid ja mitmel pool taludes koeri murdsid. Röövlinnulisi esindavad kanakull ja öökull, tederlasi — teder, metsis ja laanepüü, partlasi — pardid.

Kohaliku arvamise järele on järvist kalarikkaim haudlise põhjaga Tornijärv. Hauge, särgi ja ahvenaid on S.-Nõuni, Väike-Nõuni, Mõrtsuka, Mõisa-, Inni, Vidriku, Nüpli ja Pühajärves. Pühajärv on hõljumi- ehk planktonirikas (*Leptodora kindtii* (Focke), *Conochilus unicornis* Rouss., *Synchaeta pectinata* Ehrbg., *Anuraea aculeata* Ehrb., *An. cochlearis* Gosse, *An. cochlearis* var. *macracantha* Lauterb., *An. cochlearis* var. *tecta* Gosse, *An. cochlearis* var. *irregularis* forma *connectens* Lauterb., *An. cochlearis* var. *irregularis* Lauterb., *An. cochlearis* var. *hispidata* forma *pustulata* Lauterb., *An. cochlearis* var. *robusta* Lauterb., *Notholca striata* Ehrbg., *N. longispina* Kellic.), mille tõttu temas ka palju kalu: ahven, sudak, kiisk, haug, särg, rutas-särg (*Scardinius erythrophthalmus* L.), koger, linask, luts, rünt. Eriti suurel arvul leidub Pühajärves latikaid. Rööv-kalapüügi tõttu väheneb kalade arv. Planktoniorganismide rohkuse poolest oleks Pühajärv kohane siiakaladele. Tartu kalakasvatamisasutus ongi sinna iherusemarju toimetanud.

Vähke on Nüpli, Nõuni, Mõrtsuka, Torni- ja Pühajärves, ojades ja jõgedes. Leidub ka õige suuri eksemplare, 30—35 sm pikad. Vähkide arv on viimasel ajal kasvamas. Vesikirbulisist on Mülkesoos silmik (*Polyphemus pediculus* L.).

Maastikud. Sopilised niidud, sinetavad järved, mis suvel sageli kaovad veetaimede lopsakusse ja peidavad tihedas roostikus pesitavaid parte, lapilised viljapõllud, piirates tumedamaid taluhoonete kogumikke, ja poolkerajailt ning -munajailt kupleilt ning kühmilt tumeroheliste nuttidena tõusvad segametsa-salud on üldisemais joonis need kompleksid, millede vaheldusrikkast mosaiigist koostub Otepää maastik. Ta keskosas tõusevad sooniidu-liudade ja kääruliste ning sälguliste järvede vahelt metsakuplid suhteliselt veel järsemalt ja kõrgemale ning üllatavad tasasema pinnamoega harjunud vaatlejat oma vaibumata rahu-tuse ja korrapäratu levimisega (91. joon.). Keereldes kõrgendikkude vahel lookleb tihe teestik kühmast üles, kuplist alla ning rahutu reljeefi nägemismuljeile seltsivad rändajas veel kompimis- ja lihasetundelised sugemed. Pinnamoe ägedat vahelduvust taandab talvel mõnel määral lumikate, ja kattub taeva-avarus halli pilvevaibaga, siis näib maastik harilikust vahelduvamana, ent rõhuvamana. Kaovad aga